

ondi ena sama učilnica ne zadostuje. Takih velikih župnin je manj na Notranjskem in manj na Gorenjskem; veliko jih je pa na Dolenjskem, in sicer največ v Krškem, manj užé v Novomeškem, in menda še manj v Litijskem šolskem okraji. V teh okrajih so župnine, ki štejejo po 20, 30, 40 in še več vasí, ki so raztresene po obširni župnini, in različno oddaljene od župnine in (recimo) župninske šole, nekatere po $\frac{1}{2}$, po 1, $1\frac{1}{2}$ in tudi 2 uri ali celó več. Ko so se urejevale nove šolske občine (Schulsprengele), ravnalo se je različno. C. kr. okrajni šolski svéti so sicer navadno v šolsko občino pridružili le one vasí, katere niso čez eno uro od šole oddaljene, ravnaje se pri tem po dotičnem postavnem določilu, katero terja, da se za tako oddaljene otroke (40 v okrožji ene ure) ustanovi posebna šola. Pustili so torej v nemar oddaljene vasí. In tako se je pripetilo, da je v kaki župnini polovica vasi bila všolana in izročena skrbi šolskega voditeljstva (in krajnega šolskega svéta), druga polovica vasí, od katere se pa šolska priklada vender le pobira, prepustila se je svoji osodi. Prostovoljno so sicer nekateri stariši pošiljali svoje otroke v oddaljeno šolo, katera pa je bila morebiti užé prenapolnjena, in učitelj je morebiti takim oddaljenim otrokom zavoljo tega, ker je komaj dihal v šoli, celó rekel: „Vsaj vam oddaljenim otrokom ni treba v šolo hoditi“. V sosedni župnini pa, kjer je dovolj prostora bilo v šoli, prigodil se je pa nasprotni slučaj, namreč ta, da so se celó več kot eno uro oddaljene vasi obligatno všolale. S stališča šolskega napredka se more sicer to odobravati, vender je z drugega stališča, z ozirom na potrebne olajšave bolj hvaliti one običaje pri velikih župninah, po katerih so le bližnje vasí obligatno zavezane k vsakdanji hoji v šolo, oddaljene pa le k dvodnevni na teden. Take olajšave so bile uvedene z ozirom na navade v stari šolski dôbi; potrdile so jih pa še le olajšave, uvedene po postavi od l. 1883. Vseh teh nedoslednih uredbe in pomanjkljivih ustanov, ki ovirajo splošni šolski napredek, ne bi bilo, ako bi si od župnine oddaljene vasí mogle svoje šole ustanoviti. So župnine, ki bi še 3, 2 ali vsaj ene šole zunaj svojega središča potrebovale. Ali, kako bi se vzbudile v življenje? Dežela res plačuje učitelja, ali poslopje stane kmalu kakih 8000 gld., če ne več. Kranjska hranilnica je odtegnila svoje običajne podpore v to svrho, a deželni zaklad ne more vsemu kaj. Kmetje po takih ubožnih vaseh se pa zeló bojé in branijo novih naklad, ker užé tako pod velikimi davki zdihujejo. Kdo naj torej pomaga? Take skrbi so tudi vedno šumele po glavi pokojnemu vladnemu svétovalcu in šolskemu poročevalcu g. J. Hočevarju. Še na smrtni postelji je premišljeval, kje bi se dobile nekatere denarne podpore za take ubožne vasí v župninah, ki so potrebne šol, pa jih še nimajo. Take so n. pr.: Leskovec, Kostanjevica, Sv. Križ pri Kostanjevici, Št. Jarnej, Škocijan, Raka itd. Razodel je to svojo skrbljivost prijatelju, ki naj razodene to veliko potrebo znani dobrotnici in šolski prijateljici na Dolenjskem, da bi se ona spominjala teh vasí. O tem je pripovedovala blaga, za šolo sevéda vneta mecenka tudi pisatelju teh vrstic z vprašanjem: Ali so v teh in teh krajih res šole potrebne? Zakaj je tako povpraševala? Skoro gotovo so bili pri njej ljudje, ki ne čutijo tako živo potrebe po šolskem pouku, kakor jo z nami vred čuti po 100 in 100 nevednih otrok v takih ubožnih, oddaljenih vaseh. — Naj bi vsi domoljubi brez razločka podpirali in pomagali pri tej toliko važni stvari!

I. Lapajne.

Domača vzgoja.

Piše **Jakob Dimnik.**

(Dalje.)

Če hočejo torej stariši svoje otroke za življenje pripravljati in vzgojiti, jih morajo užé zgodaj navaditi tudi na majhno pomanjkanje; kajti iz takega otroka, komur se vse

želje izpolnijo, ne postane nikdar prida človek. Tudi če stariši prav lahko vsaki otrokovi želji ustrezajo, ne smejo tega užé iz vzgojevalnih vzrokov storiti. Kako se pa v resnici godí? Otroci dobé sladkarij, kolikor jih hočejo. Pri obedu popačen otrok sede na prvi prostor namestu na zadnjega; vse jedí mora prvi pokusiti in še celó take, ki so njemu nezdrave. Mali ljubček sede prvi k mizi, ne čaka ne starišev in ne drugih odraslih ter grabi brez dovoljenja najboljše kose iz sklede, stariši se pa še veselé nad tem misleč si: „Deček mora, prej ko mogoče, samostalen postati“.

Navadno pride popačen otrok s polnim želodcem k mizi, saj ga je mati ves dopoldan pitala s sladkarijami. Ker nič ne jé, ga oče tako-le nagovori: „Srček moj, prosim te, vsaj nekoliko juhce popapcej!“ Mati pa tako-le: „Poglej, moj ljubi otrok, najlepše kose mesa sem za te izbrala, pojéj jih, pojéj, prosim te!“ Na to sné otrok res par kosčkov, pa brez slasti. Pri vsaki jedi se potem zopet ponavljajo take prošnje in gorjé starišem, če otroka le z najmanjšo besedico razžalijo. Takoj vrže žlico, ali kar ima v roki, v kot, prebrne stol in tuli na vse grlo. Če ga oče na to opominja ali ga še celó prav lahko z roko udari, je še-le ogenj v strehi in vrhu tega prične se še mati grdo držati in obkladati očeta z raznimi psovkami, kakor: „Ti si trinog, še pri jedi ne daš otroku mirú!“ i. t. d. Na to se, sevéda, oče omehčá, prime otroka za roko, ga vzame na ročaj, ga boža, potem posadí na stol in se ž njim tako-le pogovarja: „Ali si še kaj hud na me? Ali sem te močno udaril? Kaj ne, da mi bodeš odpustil?“ i. t. d. Na ta način vzgojujejo se otroci prav v mnogih bolj premožnih družinah in kaj je nasledek temu? Z takó vzgojenimi otroci se polnijo ubožne hiše in kaznilnice.

Otroka moramo tudi užé zgodaj vaditi na to, da mu majhno pomanjkanje včasih tudi veselje in radovoljnost napravlja. Pred vsem pa mu moramo redno ob gotovem času jesti dajati; razven določenega časa ne sme ničesar dobiti, posebno ne, če užé ravno pred poludnevom toži, da je lačen. Učiti se mora čakati, da prideta oče in mati k mizi; pri mizi mu moramo odločiti zadnji prostor in od vsake jedí mora zadnji dobiti. Na to je treba posebno dobro paziti! O jedi ni treba z otrokom mnogo govoriti, ker jed mu mora veljati le kot telesna potreba; tudi se jedí ne smejo nikdar zaradi okusa, ampak vedno zaradi tečnosti hvaliti. Razumno vzgojenega otroka kmalu tako daleč pripravimo, da si častí išče v tem, če se vzdržuje kake jedí.

Ako gremo z otrokom šetat, ne smemo nikdar brez potrebe v gostilne zahajati; glavni vzrok obiskovanja gostilu na sprehodu mora biti le odpočitek. Med potjo se pogovarjamo z otrokom o stvareh, ki jih vidi v bližini in v okolici, učiti ga moramo rabiti svoje čute. Učitelji lahko večkrat zapazimo, da se otroci premožnih starišev zvonaj na prostem prav malo spoznajo, dočim otroci revežev prav dobro poznajo svoje bivališče in okolico. Bogatini se vozijo, reveži pa hodijo na sprehod; to je odgonetka te zastavice.

Dandanes pa vzgoji posebno škodujejo mnogovrstne zabave, na koje mnogi stariši svoje otroke preradi vodijo. Otroci se dandanes zabavajo kakor odrasli ljudje, dočim še ne znajo istih del opravljati, kakor odrasli. Prepogosto vodijo jih nekateri stariši brez potrebe v restavracije, sladčičarne, javne vrtove, v koncerte, gledišče i. t. d. To je popolnoma napačno!

7. Otročji vrt.

Kakor smo užé do sedaj videli, je vzgoja otrok pred šolsko dóbo zeló važna. Jako koristna naprava za vzgojevanje malih otrok pred šolsko dóbo so otročji vrti, posebno za reveže in tudi za otroke takih starišev, ki za vzgojo svojih otrok domá premalo skrbé. Kjer se pa stariši z vzgojo svojih mladoletnih otrok razumno in pridno ukvarjajo, tamkaj otročji vrti niso toliko važni. Ime „otročji vrt“ pomeni, da je vrt za male otroke zeló

ljub kraj, v drugem oziru pa, da so otroci gledé vzgoje podobni vrtnim cveticam. Kakor se cvetice na vrtu boljše in lepše razvijajo, kakor vzunaj na prostem (sevéda, če imajo dobrega vrtnarja), tako se tudi otroci v otročjem vrtu boljše in pravilneje vzgojajo, kakor domá, le škoda, da se ljudstvo premalo zanima za otročje vrte. Če so otročji vrtni po načrtu njihovega stvaritelja Fröbel-na uravnani, prinašajo res blagodejen sad in vsi tisti stariši, kojim ni mogoče svojih otrok domá pravilno vzgojevati, naj jih pošiljajo pred šolsko dóbo v otročje vrte. V teh zavodih se izobražujejo otrokovi čuti in vadi telo na tako pravilen in blagodejen način, kar domača hiša pri najboljši volji storiti ne more.

Po mestih nahajajo se tû pa tam užé prav izvrstno urejeni otročji vrtni, žalibog, da ne tudi po deželi in še teh je silno malo. Pa tudi gledé prostorov za otročje vrte so v nekaterih krajih premalo izbirični, da ne rečem površni. Soba za otročji vrt naj bode pri tléh, ne pa znabiti v najvišjim nadstropji; skrbeti je tudi treba za dobro ventilacijo, svetlobo, za priležne klopí i. t. d., da se nežni otročiči tudi telesno dobro razvijajo. Po deželi pripetí se pri teh zavodih tudi ta velika napaka, da nekateri stariši zahtevajo od vrtnarice, da bi učila otroke v začetnih naukih ljudske šole, brati i. t. d. Fröbel gotovo ni mislil, da bi se v otročjih vrtnih v začetnih naukih ljudske šole poučevalo.

Ker so otročji vrtni toliko važni, naj možje, kojim je mar za omiko in blagostanje národovo, delujejo na to, da se po raznih krajih mile slovenske domovine naše, kolikor le mogoče, ustanovi veliko otročjih vrtnov, sevéda javnih, koje tudi otroci ubogih starišev lahko obiskujejo. Kjer se pa ustanovi otročji vrt, se mora pa posebno skrbeti:

- a) za dobro vrtnarico;
- b) za prostorno, pritlično, svetlo in z dobro ventilacijo preskrbljeno sobo;
- c) za vrt blizu učilne sobe;
- d) za dobra učila.

Na te štiri točke je treba posebno paziti, da se pri ustanovitvi otročjega vrta nanje ozira, kajti za otroke od 3. do 6. leta vsaka najboljša stvar še ni dovolj dobra.

8. *Otrok v šolski dóbi.*

V dobrem otročjem vrtu naučí se otrok vseh naukov, ki so potrebni, predno začné hoditi v splošno šolo. Posebnega predznanja v branji ali računstvu otrok ne potrebuje, kadar stopí v prvi razred, in večina učiteljev želí, da pridejo otroci v teh predmetih popolnoma nepripravljeni v šolo. Nekateri stariši pa svojega otroka užé pred šolsko dóbo poučujejo v predmetih prvega razreda, da bi potem ne zaostajal za drugimi, ali pa, da bi bil boljši, kakor drugi otroci.

Mladi stariši opazujejo pri rojstvu otrokovem v prvič otrokovo življenje bolj natančno; od tedna do tedna, od meseca do meseca, od leta do leta gledajo naravni napredek otrokov gledé telesnega in duševnega razvitja. Vse to jim je novo in ni čuda, če si domišljujejo, da ima njihov otrok posebne zmožnosti ter da je več vreden, kakor drugi ljudje. Taka domišljija ima pa čestokrat neprijetne nasledke, da postanejo stariši nejevoljni, če izkušeni ljudje ne hvalijo njihovih otrok. Stariši, koji želijo svojim otrokom dobro, morajo svét izkušenih ljudi radi poslušati in se tudi po njem ravnati, ker drugače se jim lahko pripetí, da morajo potem svoje otroke zaradi istih napak kaznjevati, zaradi kojih so jih poprej hvalili in umevno je ob sebi, da ima to potem jako neprijetne nasledke. Boljše je torej, da drugi ljudje otroke presojujejo, ker stariši ne vidijo vseh napak tako natančno, kakor drugi.

Pripetí se večkrat, da matere pri vpisovanji svojih otrok v šolo pravijo: „Jaz ne zahtevam, da bi se otrok užé moral učiti, saj je še mlad; učí naj se le mirno sedeti“.

Tako zahtevanje pokvari otroka. Učenec mora koj prvi šolski dan spoznati, kaj je šola, saj se mora učitelj ravno prvi dan na otroka najbolj ozirati, če tudi prizanesljivo in ljubeznjivo. Če učitelj vsled želje starišev otroka znabiti pol leta pusti brez dela, potem ne bode nikdar več tako delaven v šoli, kakor drugi učenci, ker meni, da je šola kraj, kjer se tudi lahko lenobo pase. Prvi vtis ostane.

Da bode šolski pouk, kolikor mogočno ugodno na otroke vplival, jih moramo posebno prvih šest let njihovega življenja npravno vzgojevati. To se pa ne zgodi povsod, še celó v omikanih krogih ne, in učitelji morajo čestokrat mnogo za pouk odločenega časa uporabiti, da nekaterim učencem stare, užé vkoreninjene napake iztrebijo. Marsikateri učenec se ne more ali neče na nobeden način privaditi, da bi s svojimi součenci živel v miru in prijateljstvu, ampak ga največ veselí, da jih na razne načine draži. Zopet drug učenec se ne more navaditi na red, ker ga od dóma ne pozna. Novo berilo, koje je znabiti dobil v šoli na posodo, je užé v prvih osmih dneh popolnoma raztrgano. Večkrat se pa pridejo potem oče in mati v šolo jeziti k učitelju, da se otrok v šoli nič ne naučí, še celó svojih šolskih stvarí nima v redu. Kako bode neki učitelj v četrt ali pol leta popravil, kar so stariši v šestih letih zamudili?

Zopet pride n. pr. majhen, prav ljub deček v šolo, ki ima prav dobre zmožnosti, pa je tako razposajen in nemiren, da niti eno trenotje ne more pazljivo poslušati. Šola naj tedaj to, kar je domača hiša pokvarila, mahoma popravi. Zopet tretji deček sedi boječ, brez poguma v klopi, da se trese strahu; odgovarja prav po tihem, čeprav ne vselej napačno. Premalo zaupa sébi, ker so ga domá prestrogo — s strašilom vzgojevali, ali se pa norčevali, če je kaj napačnega zinil. Razven tega prinesó pa mnogi otroci še mnogo nenravnih napak v šolo, kakor nesnago, laž, sladkosnedenost i. t. d., koje naj bodo tú le mimogredé omenjene.

Zeló potrebno je tudi, da znajo v šolo na vnovovstopivši otroci svoje čute rabiti. Nekako čudno doní ušesom, če učitelj otroka toži, da ne zna gledati in poslušati, čeprav ima zdrave oči in zdrava ušesa. Če takega otroka vprašamo, kaj je med potjo videl, ali kaj so mu stariši naročili, ne vé ničesar odgovoriti. Tako zamišljen hodi, da mnogokrat ne vé, po kateri cesti je prišel. Ker ne zna niti na zvananje stvarí paziti, tem manj zna takoj paziti na učiteljevo besedo, ampak se privadi temu le polagoma. Pri pisanji ne gleda na predpis in pri branji ne v knjigo; če učitelj na šolsko tablo piše, ne gleda na učiteljevo pisavo, ampak gleda bolj na njegovo gibanje i. t. d. Ali ni res, da tak otrok ne zna gledati?

Če učitelj kaj razlaga, sedi tak otrok res prav mirno ter gleda na učitelja, a ga ne posluša, kaj govori, ampak opazuje le njegovo postavo, obleko i. t. d. Ali zna tedaj tak otrok poslušati? Gotovo ne. Njegovi čuti ga nadvladujejo, namesto da bi on čute nadvladoval; ni se še učil svoje pazljivosti t. j. delovanje svojih čutev na jednem določenem predmetu zbirati, ampak njegov duh izpolnuje to, kar se mu ljubi.

Da bode tedaj otrok dobro za šolo pripravljen, ga moramo učiti gledati in poslušati, t. j. užé zgodaj mu moramo dajati majhne naloge ter gledati natančno, da jih prav zvrši; posebno paziti moramo, da na vsako vprašanje razločno odgovarja in naročila drugih ljudi natančno pové; če je bil na ulici, ga vprašajmo, kaj je vidil; če se ž njim pogovarjamo, se ne sme zmotiti, tudi ako bi ga kaj motilo. Na ta način postane otrok gospodar svojih čutev — uči se gledati in poslušati.

Prav tako potrebno je tudi, da znajo otroci razločno govoriti. Tú se marsikatera mati pregreši, in iz otrokovega izgovarjanja se more soditi domača vzgoja. Nekateri otrok vé za vsako reč prav ljubeznjive, sladke izraze, drugi govori zopet tako, kakor se je naučil od poslov, in zopet tretji ne zna niti posameznih glasov izgovarjati, dasi nima

organične napake. Dobro, razločno izgovarjanje podpira pouk bistveno; ne samo, da se nauči otrok poprej brati, ampak to mu koristi tudi pri pravopisji, ker prva leta piše otrok tako, kakor govori. Prav dobro je tudi, da otrok nekoliko pojmov o številkah sabo v šolo prinese. Da ima vsak zdrav človek dve nogi, dve roki in na vsaki roki pet prstov, to vé skoraj vsak otrok, ko pride v šolo, zato ker so mu domá to povedali; nekateri znajo še celó prav gladko do sto šteti; če pa takega otroka vprašamo, kaj je več, devet ali pet, se primeri, da tega ne vé. Zakaj pa ne? Učil se je le mehanično šteti brez zveze s kakim pojmom. Taki učenci pripravljajo učitelju mnogo sitnosti, ker to, kar znajo, nima nikake vrednosti; stariši se pa potem čudijo, da njihov sinček v šoli ne napreduje, dasi je znal pred vstopom v šolo užé to pa uno prav dobro. Mnogi stariši svoje otroke še celó poštevanko naučé, in mislijo potem, Bog vé, kako veliko uslugo so učitelju napravili. To je popolnoma nepotrebno delo. Če hočete otroka užé pred vstopom v šolo v računstvu vaditi, da bode njemu in šoli v korist, ne smejo biti posamezne številke le prazen glas, ampak jih morate zvezati s pojmi; saj v to otroci čestokrat sami nape-ljujejo n. pr.: „Koliko hrušek bodem danes dobil za malo južino?“ S takimi vprašanji kaže otrok pravi način, kako se pride do številnih pojmov, ker vedno povprašuje po številu stvari; zato ne smemo nikdar vprašati: koliko je $2 + 1$, ali $3 - 2$ i. t. d., ampak vselej po številu podob, ogledal, stolov in drugih stvari v sobi. Včasih dajmo otroku tudi malo nalogo, v koji lahko rabi znanje svojega računstva n. pr.: „Prinesi iz kuhinje 3 žlice! Postavi k mizi 4 stole! Tù imaš 6 hrušek, 3 daj svoji sestri, druge pa obdrži za-se!“ i. t. d.

Brati se sme otrok domá pred šolsko dóbo le tedaj vaditi, če se vadi pri tem razločnega izgovarjanja; če se pa otrok poprej tudi pisati vadi, mu to več škoduje, kakor koristi.

Le nekaj ne sme pri domači vzgoji izostati pred šolsko dóbo, in to je dobra, npravna vzgoja, brez koje je ves šolski pouk neuspešen.

Stariši, kojim je mar za srečo svojih otrok, naj živé v prijateljstvu s šolo, oziroma z učiteljem ter hodijo ž njim z roko v roci. Žalibog, da temu ni povsod tako. Nekateri, posebno nižji stanoví, nečejo spoznati koristi in potrebe ljudske šole ter sovražijo učitelja, ker naznanja otroke radi šolskih zamud in zabavljajo v pričo otrok čez njega. Take žalostne razmere med šolo in domom škodujejo starišem, še več pa otrokom. Otroci si prav dobro zapomnijo vsako besedo, ki jo stariši čez učitelja rekó, ter ga potem tudi tako nizko cenijo, kakor stariši sami. Kjer se pogovarjajo v pričo otrok o šoli in učitelju, treba je strogo paziti, da nikdo nič nečastnega ne reče čez učitelja ali šolo. Otroci si to dobro zapomnijo, in če vidijo, da stariši spoštljivo o učitelju govoré, ga potem tudi sami tembolj spoštujejo. — Če otrok toži, da je bil kaznovan v šoli, ga ni treba poslušati in če ga pa poslušamo, moramo vselej učitelju prav dati, nikdar pa otroku; jako pametno je tudi, če je otrok potem še domá kaznjevan; potem gotovo ne bode več tožil čez učitelja in tudi v šoli bođe postal bolj marljiv. Če se imajo pa stariši zoper učitelja pritožiti, naj to storé na pravem mestu, ne da bi otrok vedel o tem.

Kaj pa, če stariši, ki se dozdevajo, da pripadajo bolj omikanim stanovom, svoje otroke poslušajo, če o učitelju tožijo, zabavljajo i. t. d.? Tako ravnanje gotovo šolski vzgoji zeló škoduje. Premnogi stariši mislijo, da učitelj dandanes ne sme otrok kaznjevati, a vender je vsakemu učitelju dovoljeno, da neporedneža in lenuha po zasluženji kaznuje. Kakor imajo stariši pravico in tudi dolžnost, da svoje otroke kaznujejo, isto pravico in dolžnost ima tudi učitelj, če so prav otroci v prvi vrsti lastnina starišev, a v drugi vrsti so pa otroci tudi lastnina države in ta pa naklada učitelju dolžnost, da vzgoja dobre državljane. Otroci so pa tudi last božja; Bog pa zahteva istotako, kakor od starišev,

tudi od učitelja, da jih vzgoja za nebesa ter mu dovoljuje zato pri tem težavnem poslu tudi vsa potrebna sredstva, — torej tudi pokorila t. j. kazni za prestopke in pregreške — da mu je mogoče potem svojo svrho doseči.

Najboljše pokorilo za neubogljive in nemirne otroke je pa domá še zmerom šiba in stari pregovor, da „šiba novo mašo poje“, se še vedno potrjuje. (Dalje prih.)

Svitoslav i Danica.

XXIII. 1870. Tudi za novo leto. Te verstice le pridejo v marsikterem oziru že pozno, pa tudi ne prepozno, ker ponavljati bi jih bilo treba vsak mesec dvakrat, preden bi nekatere vesti in serca pretopile. Več kat. listov jih je že razglasilo in zdí se nam, da nas vést veže jih tudi naznaniti. Slavni profesor Alban Stolz je namreč pod napisom: „Časništvo in katoliški duhoven“ zapisal te-le prav posebnega pomislika vredne besede:

„Razplodila se je poslednji čas kaj silna šega pridiganja, ki na teden in na dan pod videzom naznanil in novin zanikarne ali pa tudi dobre nauke ljudem iše vcepovati, namreč: časništvo. Marsikteri duhovni, ki so sicer dobri dušni pastirji, so v oziru na časništvo tako malomarni in mlačni, kakor bi živeli v tistih stoletjih, ko tiskarstvo še ni bilo iznajdeno. To po nekoliko od tod izhaja, ker naši posnetki v npravstvu in pastirstvu malo ali nič ne govoré o veliki odgovornosti, katero ima duhovni pastir v oziru na tiskarske plodove itd.“ Nato čvrsto govori o tej dolžnosti ter kaže na najboljši vzgled — na Pija IX. itd. (str. 13). — V vezani besedi je prva pesmica v l. 10 na pr.:

Katoliški družnik.

1. Sem katoljske družbe člen, Te časti se zveseljujem; Solčno-čist je moj namen, Za vse dobro se vojskujem, In za vero kristijan Vse storiti sem voljan!	2. Up je moj Gospodov Križ, Ga v ljubezni čem nositi; On mi sveti v paradiž, Kamor slednjič mi je priti: Milost daje mi rokó, Čednost spremilja me v nebó.	3. Nepremaknjeno stojím, Četud' skalogrom stresuje;— Skala mi je sveti Rím, Papež Pij me navdihuje: Slava, slava Piju zdaj! Bog ga živi vekomaj!

Deklica iše rožic.

(Glasovanka str. 301).

1. Deklica mala Rožic iskala Je po dolini, Je po stermini; Rožic dišečih Ino cvetečih Rada bi dala Jezušku v dar.	2. Moje sestrice In tovaršice, Ali vé véste In mi povéste: Ktere so cvetke Jezušku mar? Bi položila Jih na altar?	3. Veš, o sestrica, Mlada devica: Cvetke vse blage Njemu so drage, Če le noben'ga Terna ni vmés; Krono pa imela Lil'ja bo bela, Ki obletela Ne bo nikdar!

S—v.

Tretja je str. 357 „Na čast sv. Karolu Boromeju“ v 12 kiticah; na pr. bodi:

1. Naj zapoje serce moje Pesem svet'mu Karolu, Ki vse boje — dela svoje Je dar'val na čast Bogu itd.	11. Znad višave na nižave Sveti Karol, glej na nas; Za nas prosí, prošnje nòsi Naše k Bogu vsaki čas.	12. Pa v molitve in prositve Cerkev tud' preganjano Zdaj še jemlji, ki na zemlji Bojeval sí se za-njó.

S—v.